

צירי וילודה

מצד אחד לא נעשה כמעט מאומה כדי להעניק לבני משפחות גדולות סיכויים של ממש לצאת לדרך המלך. משפחות כאלה קיבלו כמה וכמה זכויות חסודות — תקלות פעוטות במסים, הסבות פעוטות של הביטוח הלאומי.

אולם כל זה כאין וכאפס לעומת הצרכים האמיתיים של המשפחה הגדולה, המבקשת לתת לכל אחד מבניה תזונה טובה, לבוש נאה וחינוך גבוה.

כדי להעלות את בני השכבות הנחשלות, מרובות-הילדים, לרמה הדרושה בחברה מתקדמת, יש צורך במהפכה ברוב שטחי המדינה — חינוך אוניברסיטאי חינם לכל הילדים, עם תשלום משכורת לסטודנטים; חינוך תיכוני חינם לכל התלמידים הטובים, תוך תשלום מענק למשפחותיהם; הרחבה עצומה של מערכת בתי-הספר התיכוניים והאוניברסיטאות; מענקים בשיעור מאות לירות לחודש לכל משפחה רבת-ילדים.

איש אינו חולם על אפשרות כזאת. וספק רב אם המדינה יכולה להרשות אתה לעצמה.

אלם כאותה שעה מגויס כל מנגנון המדינה לניהול תעמולה קבועה שיטתית למען ריבוי הילדים. ראש-הממשלה נתן פריסם צמודי-פירסום לאמהות של עשרה ילדים, כאילו עשו מעשה פטריוטי מאד. ההקלות וההסבות הניתנות למשפחות רבות-ילדים, אף שערכן המעשי אפסי, מספיקות כדי להרגיש כי ריבוי הילדים, בכל התנאים ובכל הנסיבות, הוא חובה לאומית עליונה.

כמו דברים רבים במדינה, נעשה גם דבר זה ללא מחשבה. הוא הועתק באופן עיוור מן ההתייחסויות האירופי מלפני דור, כאשר עדיין שררה העדה כי כוח-האדם הוא שמכריע מלחמות.

כיום, כאשר המשיב מרדענים במעבדה חשובים יותר מחמישה מיליון חיילים, זוהי תפיסה שאבד עליה הכלח. חבל שמנהיגי ישראל, שגדלו באירופה לפני שני דורות, טרם הבחינו בכך.

מזור שעידוד הילודה לשמה ציין תמיד דהקא משטרים דיקטטוריים. סטאלין העניק את "אות התהילה האמהית" לגישה שילדו שבעה ילדים. היטלר ומוסוליני תבעו במסגרת גיבש מנשות ארצותיהם ללדת יותר ויותר. אין אלה דוגמות המעודדות חקיקה.

תכן שבכדל כדאי להעביר את ענין הילודה מן הרמה הלאומית לרמה המשפחתית. בחברה חופשית, זוהי נחלת הפרט. התא המשפחתי הוא ריבוי, והוא שצריך להתחיל מה מספר הילדים שהוא חפץ לגדל.

החברה צריכה רק להבטיח כי כל תא משפחתי יוכל לתכנן את הילודה שלו באווירה של אחריות, תוך הבנת מהות החלטתה, ללא שיעבוד לכור, לתפיסות פרימיטיביות ולשקרים מופכמים.

באחירה כזאת, תתכנן כל משפחה את הילודה שלה כך שתביא לאור העולם רק את הילדים שהיא מסוגלת להבטיח להם סיכוי גאות בחברה מתקדמת — חינוך מתאים, תזונה מתאימה ואחירה ביתית מתאימה. תכנון כזה יצמצם בהכרח את הילודה — לפחות בדור הנוכחי. אולם למדינה תהיה זאת ברכה רבה. כי המדינה צריכה לחתור לאיכות, לא לכמות.

כוחה אינו נמדד במספר אזרחים, אלא במספר אזרחיה המפורגלים לייצר טראקטור, להטיס ספינות, לזון, לאייש מעבדה, לתכנן מכונית ולתקן טאנק בתנאי קרב.

שהדבר יוריד את רמתה. אותו שיעור של ילודה, שהוא קללה לארץ נחשלת כמו הודו, העומדת בשלב הראשוני של קימום כלכלי וחברתי, יכול להיות ברכה לארץ מפותחת כמו קנדה, בעלת כלכלה משגשגת, הזקוקה לעובדים ולצרכנים.

הם הנתונים החיוביים להנריך את המהשבה על תכנון הילודה בישראל? בניגוד להודו ולמצרים, אין חשש כי אדם מת ישראל לא תוכל לספק מזון לאוכלוסייה גדולה יותר. בירחון החדש אתגר פורסם מאמר מהפכני של דן יגוב, המוכיח כי עם שיכלול השיטות החקלאיות, יכולה אדמת ישראל, בגבולותיה הנוכחיים, לכלכל אוכלוסייה של חמישה מיליון נפש — דבר ש-



„התפוצצות הריבוי“ — בניני אמון אמריקאי

יאפשר לקלות עליה המונית, גם שיבה חלקית של הפלטים וגם ריבוי טבעי מכסי מלי. אם איפעם יקום בישראל משטר כלכלי יצרני, אין גם צורך שאוכלוסייה גדולה יותר תמנע את העצמאות הכלכלית של המדינה.

הסכנה האמיתית הטמונה בהפקרות-הילודה הקיימת עתה בישראל היא בשטח אחר לגמרי. הריבוי המוגזם קיים דהקא בשכבות הנחשלות ביותר. הוא מוגזם בעד שכבות אלה לעלות לרמה חברתית, השכלתית וכלכלית גבוהה. הוא מוסיף מדי שנה למדינה רבבות ילדים שאין להם שום סיכוי לבקר באוניברסיטה או אף בגימנסיה, לקבל טיפול גאות בבית ולצאת לדרך חייהם עם סיכויים שחיים לסיכוי בני צפון תל-אביב והריהר-מל.

ילודה מופרזת זו היא קללה. קללה לנולדים, קללה למשפחותיהם וקללה למדינה, שאזרחיה שומעים מדי יום על אבות המאיימים, „לזון את ילדיהם למיסייון“ או „להתאבד יחד עם הילדים“.

עמדת הממשלה — וועת-הקהל ה-רשמית לגבי נושא זה — צבועה מאד.

הדיקטטור של פאקיסטאן, שניבא לא מכבר כי „אם האוכלוסייה תמשיך להתרבות, לא יהיה לנו מה לאכול וכולנו נהפוך לאוכלי אדם.“

מאלתוס המנוח עצמו שגה מאד בהערכת פוטנציאל המזון בעולם. כאשר כתב את ספרו „המהפכה הירוקה“ על כדור-הארץ 960 מיליון נפש — שליש ממספר האוכלוסייה הקיימת כיום בעולם, המתקיימת על רמת-מחיה גבוהה יותר. המהפכה התעשייתית והסכנית הפריכה רבים מניחושי — ולדעת מיטב המדענים עוד צפויות לאנושות מהפכות אדירות נוספות בשטח ייצור-המזון וניצול מקורות-כוח חודשים.

כך חישב מרען אחר, למשל, שאילו היתה כל האדמה הפוריה

כל שניה נולדים על פני כדור הארץ שלושה בני-אדם חדשים. תוספת ל-2,800,000,000 בני הגזע האנושי.

בכל עשר דקות נולד ישראלי חדש, תוספת ל-2,070,000 תושבי המדינה.

רוב רובן של לידות אלה מקריות לגמרי. איש לא תוכנן אותן. פחות מכל, ההורים המאוישים עצמם. כדאי להרהר מעט על עובדה זו ועל תוצאותיה.

ךך אחת היא לראות את הבעיה במסגרת עולמית. התמונה המתגלה ל-מבט כזה היא מבהילה למדי.

בילדותי למדתי כי המין האנושי מתקרב לשני מיליארד נפש. בינתיים היתה מלחמת-עולם, שקטלה עשרות מיליוני גברים ונשים — רוסים, גרמנים, יהודים ואחרים. למרות זאת גדל המין האנושי בינתיים ב-800 מיליון נפש.

לפי האומדנה של מומחי האו"ם תגיע האוכלוסייה האנושית בעוד 40 שנה — עוד בחייהם של רבים מן הקוראים שורות אלה — לשישה או שבעה מיליארד.

כדי לתת מושג כלשהו על ההשפעה הפרוגרסיבית של „התפוצצות הריבוי“ מוטב לצטט אומדנה אחרת של אותם מומחי ה-או"ם: „אם ימשיך השיעור הנוכחי של הריבוי, יהיה מספר בני-האדם בעוד 600 שנה כזה שלכל איש יישאר רק מטר מרובע אחד לחיות בו.“

רועה מן הריבוי עצמו היא חלוקתו הלאומית. אמנם ישנן כמה מדינות מפרטתות המצטיינות בילודה גבוהה (בארצות-הברית נולד תינוק כל 11 שניות), אולם הכלל הוא הפוך: שיעור הילודה גבוה יותר בכל שרמת-המחיה נמוכה יותר.

בשנת 1900 היה היחס המספרי בין אירופה ואסיה 2:1, לטובת אסיה. בשנת 200 יהיה היחס 4:1. מספר הנוגדים בסין במשך השנה הנוכחית בלבד יהיה גדול פי שמונה ממספר כל תושבי ישראל, ומספר הנוגדים השנה בהודו יהיה גדול פי שבעה ממספר תושבי ישראל.

התוצאה של התפוצצות-הריבוי היא שכיום, בתקופת האטום והי תעשייה האטומית, שני שלישים של האנושות אינם אוכלים די צריכה — ולפחות כל ילד שלישי על פני כדור-הארץ הולך בלידה לישון כשהרעב מחרסם בקיבתו. בשעה שהאדם משגר מילים אל הירח, יורדת רמת-המחיה מדי שנה בי כמה מארצות העולם.

מעבר לגבול הדרומי של ישראל קיימת דוגמה מחרידה. 25 מיליון בני-אדם חיים עתה במצרים, באותו שטח בו חיו 10 מיליון נפש בשנת 1900. על-אף המאמצים הניכרים של משטרי-ההפיכה, מוסיפה רמת-המחיה של הפלחים לרדת. הגשמת התלום הלוהט ביותר של גמאל עבד אל-נאצר — הסכר הגבוה של אסואן — לא תוסיף למצרים שטחים חקלאיים המספיקים אף לקליטת המיליונים שיוולדו עד אז.

קרובים עוד יותר לישראל מהי נות-הפלטיש של עזה, חברון ויריחו. שם חיים האומללים שבאדם — מוכי הטרגדיה הארצישראלית. הריבוי הטבעי שלהם מוגיע כמעט לשיא עולמי.

יני נמנה עם חסידי תורתו של תור מאס מאלתוס, שניבא עוד לפני 162 שנה כי הילודה תמיט שואה על האנושות ותזון את האדם לקיום נצחי על סף הרעב. גם אינו פסימי כמו אותו מלומד שהשחה את הריבוי לאדם המנפח שקיקיניק קטן — עד שהשקיק יתפוצץ. או כמו מוחמד איוב חאן,